

Fukturin so nógvur at búrum er stongt

Lukturin av fukt kennist við næsarnar alt fyri eitt, tú er komin inn í gongina. Húsið er ikki meira enn eitt ár. Men loftsplátturnar bólga niður av vætu í nærum hvørjum rúmi. Sumstaðir eru tær brotnaðar. Dottnar niður!

Fyri einum góðum ári síðani fluttu næmingar, sum ganga skúlanum á Trøðni, inn í tað nýggja næmingaheimið, sum liggur omanvert á býlinginum á Müllerstrøð úti á Argjum. Tað er ikki at taka munnin ov fullan og siga, at heimið er nærum óhóskiligt sum bústaður í tí standi sum tað í dag er í.

Næmingarheimið man vera eitt tað grovasta dømi um sokallað «byggisjusk» her í Føroyum. Eitt er, at tað fuktar so illa, at fyrstodufólkini hava stongt tað eina búruimið, eitt annað er so tað, at húsið er skeivt og illa bygt. Ja, so skeivt, at brúurnar kunnu ikki brúkast, tí vatnið fossar út á gongirnar. Gólvið hellir tann skeiva vegin. Kloakkskipanin hevur eisini fingið sínar ábøtur, soleiðis at hon kann brúkast.

Fukturin kemur ikki bara úr erva ella úr klæðninginum. Eisini úr kjall-

aranum. Undir stórum parti av húsunum, er moldin ikki grivin av. Tað er ikki dreinað — ella ikki dreinað rætt — og leingi stóð alt undir vatni og evju. Hetta hevur eitt føroyskt byggivirki børt um við at dreina uttanfyri, soleiðis at tað nú er nokkuna turt undir sjálvum húsinum.

Men moldin liggur framvegis undir húsinum og har fer altíð at fukta til uppafur stórri skaða fyri húsið, upplýsa byggikøni. Svampur er eisini komin í bjálkarnar.

Tað er imóti byggireglum, at mold liggur undir

einum húsi, soleiðis um á Argjum. Hon skal beinast burtur og eitt betonglag leggjast á fyri at halda fuktin burtur.

Umframt øll hesi brekini við næmingaheiminum hendi tað óhappið, at danska byggifyritøkan, Trepas, sum bygdí húsin, fór á heysin, so har er einki at heinta. Trygðarpeningurin hjá byggifyritøkuni, 300.000 kr., er partvist brúktur og restin er ikki nóg mikið til at umvæla næmingaheimið fyri.

jo-mo

Takið lekur so illa, at loftsplátturnar bólga niður

Danski ráðgevin:

Næmingaheimið fer at kosta 250.000 kr. at umvæla

Føroyskt byggivirki hevur mett, at kostnaðurin fer at liggja um 450.000 kr., um arbeiðið skal gerast frá grundini av, soleiðis at tað slepst undan øllum fukti og øðrum brekum. Sosialstýrið hevur enn ikki svarað, um tað vil geva eina játtan til umvælingararbeiðið

Húsið skal umvælast. Men nær farast kann undir hetta stórarbeiðið er óvist. Danska sosialstýrið, sum skal geva eina eykajáttan til umvælingararbeiðið, hevur verið heldur trekt at koma við einum svari.

Danski arkitekturin Erik Allin, sum er ráðgevi hjá sosialstýrinum í byggimálum og sum eisini hevði eftirlit við byggingini av næmingaheiminum, sigur, at hann fleiri ferðir hevur rykt sosialstýrið eftir eini játtan, men higartil uttan úrslit. Tí er umvælingararbeiðið ikki byrjað.

Erik Allen hevur eisini gjørt eina kostnaðarmeting yvir umvælingararbeiðið. Metingin sigur 250.000 kr. Frá sosialstýrinum hevur hann biðið um eina eykajáttan upp á knappliga 200.000 kr.

Danski ráðgevin sigur, at tað er ein «feilkonstruktion» í útvegginum sum m.a. er orsökkin til fuktin. Konstruktionin er soleiðis, at hon dregur fukt inn, tá tað er «slagregn», sum Erik Allin sigur. Tað er nakað galið við bæði «vind- og dampsperruni».

Tí skal kæðningurin takast av og ein kappi setast um alt húsið og nýggjur klæðningur

setast á. Erik Allin sigur, at hetta varð ikki uppdagð beinan vegin, tí útveggurin kom í lidnum elementum.

— Bar ikki til at kanna hetta, tá elementini vórðu sett upp?

— Nei, tað kundi man ikki. Tí tað er — kunnu vit næstan siga — ein fabriksloyna.

Tað hevur ljóðað, at danskir handverkarar skulu umvæla húsin. Men Erik Allin sigur, at stóða er ikki tikin til, hvør skal gera tað. Føroyingar ella danir. Men hann vonar, at stóða kann takast skjótt, tí tað hastar.

Socialurin spurdi Erik Allin, um hetta umfevandi umvælingararbeiðið kann gerast fyri 250.000 kr.

Hann sigur, at tað kann tað gerast fyri. Projekt og útrokningar eru gjørdar.

Socialurin hevur annars fingið upplýst, at eitt føroyskt byggivirki er biðið um at gera eina arbeiðsætlan og kostnaðarmeting.

Hetta virkið er komið til tað úrslit, at arbeiðið — um tað skal gerast ordiligt — fer at kosta um 450.000 kr.

Tá er eisini roknað við, at øll moldin skal gravast út úr «krúpikjallaranum».

Eftir tí, Sosialurin hevur fingið upplýst, er hetta ikki við í ætlanini hjá Erik Allin.

Eisini hevur Sosialurin fingið upplýst, at føroyska virkið ikki skal gera arbeiðið, tí tað er ov kostnaðarmikið.

Tað halda kortini ikki serkøni, Sosialurin hevur tosað við. Teir rokna tí við, at ætlaða arbeiðið verður «lappari», sum kanska aftur skal bótast eftir stuttari tíð. Tí, sum teir siga, fuktur situr alla staðni, og teir meta ikki, at ein kappi runt um húsið fer at bota um henda trupulleikan.

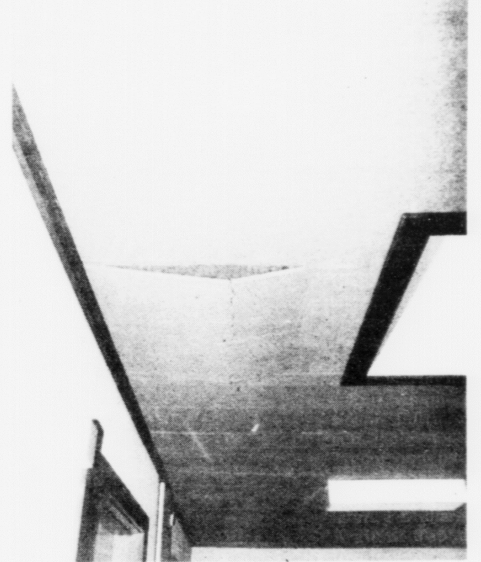
Byggikostnaðurin fyri næmingaheimið var triggjar milliónir kr. Tá arbeiðið varð boðið út, bjóðaði eisini føroyskt virki, men tað danska byggivirkið fekk arbeiðið, tí tað lá niðanfyri, men hvussu stóru munurin er, tá hesar umvælingarnar eru gjørdar, hevur Sosialurin ikki fingið kannað.

Socialurin hevur fleiri ferðir roynt at fingið fatur á Ditlevi Olsen, fyrstodummanni á Skúlanum á Trøðni, fyri at fáa eina viðmerking frá honum til málið, men uttan úrslit.

jo-mo

At siggja til, sær næmingaheimið hjá Skúlanum á Trøðni snotuligt út, men í veruleikanum er talan um «byggisjusk». Heimið er bert eitt ár. Tað er longu umvælt fyri nógvan pening og nú biður ein umvæling fyri kanska 200.000–300.000 kr.

Takið lekur so illa, at loftsplátturnar bólga niður

Umframt skeivleikar í útveggnum er húsið eisini skeivt, t.d. hesin veggurin